

Інклюзія в позашкільній

Савченко Світлана, доцент кафедри історичної
та громадянської освіти Інституту
післядипломної освіти Київського
університету імені Бориса Грінченка,
кандидатка історичних наук

Інклюзія

Інклюзія (від *inclusion* – включення) – процес **збільшення ступеня участі** всіх громадян у соціальному житті. Це політика й процес, що дає можливість всім дітям брати участь у всіх програмах.

Особа з особливими освітніми потребами (ООП)

Особа з особливими освітніми потребами (ООП) – особа, яка потребує додаткової постійної чи тимчасової підтримки в освітньому процесі з метою забезпечення її права на освіту.

Інклюзивна освіта

Інклюзивна освіта – це система **освітніх послуг**, що ґрунтується на принципі забезпечення основного права дітей на освіту та **права здобувати її за місцем проживання**, що передбачає навчання дитини з особливими освітніми потребами в умовах закладу загальної середньої та позашкільної освіти.

Інклюзивне навчання

Інклюзивне навчання – це система освітніх послуг, гарантованих державою, що базується на принципах недискримінації, врахування багатоманітності людини, ефективного залучення та **включення до освітнього процесу всіх його учасників.**

Підпункт 12 розділ перший статті 1 та статті 20 розділу другого Закону України «Про освіту».

Законодавство про організацію інклюзивного навчання в позашкільлі

- Закон України «Про освіту» // Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
- Концепція розвитку інклюзивної освіти (наказ МОН № 912 від 01.10.2010 р.)// Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-kontseptsii-rozvitku-inklyuzivnogo-navchannya>
- Концепція Нової української школи // Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>
- Порядок організації інклюзивного навчання в закладах позашкільної освіти. Затверджено постановою Кабінету Міністрів України «Про організацію інклюзивного навчання в закладах позашкільної освіти» від 21 серпня 2019 р. № 779. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/779-2019-%D0%BF#Text>
- Лист ДНУ ІМЗО від 21.03.2023 № 21/08-397 «Про рекомендації щодо використання навчальної літератури та навчальних програм з позашкільної освіти». Режим доступу: <https://imzo.gov.ua/2023/04/03/lyst-imzo-vid-21-03-2023-21-08-397-pro-rekomendatsii-shchodo-vykorystannia-navchal-noi-literatury-ta-navchal-nykh-prohram-z-pozashkil-noi-osvity/>
- Лист ДНУ «ІМЗО» від 16.08.2023 № 21/08-1330 «Про методичні рекомендації щодо змісту та оформлення навчальних програм з позашкільної освіти». Режим доступу: <https://znayshov.com/News/Details/metodychni-rekomendatsii-shchodo-zmistu-ta-oformlennia-navchalnykh-prohram-z-pozashkilnoi-osvity>

Організація інклюзивного навчання в закладах позашкільної освіти

Порядок організації інклюзивного навчання в закладах позашкільної освіти. (Постанова Кабінету Міністрів України «Про організацію інклюзивного навчання в закладах позашкільної освіти» від 21 серпня 2019 р. № 779). Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/779-2019-%D0%BF#Text>

Інклюзивне навчання

- **Засновник** закладу позашкільної освіти **забезпечує** створення у закладі позашкільної освіти **інклюзивного освітнього середовища**.
- **На керівника** закладу позашкільної освіти покладена **відповідальність** за **організацію** та **якість** інклюзивного навчання відповідно до законодавства.

Зарахування осіб з ООП до закладу позашкільної освіти

- за **заявою** повнолітньої особи або одного з батьків (законного представника) особи;
- **копії висновку ІПР** (інклюзивно-ресурсного центру) про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку особи **або** **копії індивідуальної програми реабілітації** повнолітньої особи з інвалідністю, що завіряються власноруч.

Інклюзивна група / гурток

- до якої зараховано особу (осіб) з особливими освітніми потребами;
- якщо в ній навчається не менше **1** здобувача позашкільної освіти з особливими освітніми потребами.

Припинення роботи інклюзивної групи здійснюється на підставі **наказу керівника** закладу позашкільної освіти.

Організація навчання

- принципи **універсального дизайну** в освітньому процесі, безперешкодний доступ;
- відповідна матеріально-технічна, навчально-методична, бази, інформаційно-комунікаційні технології, навчально-дидактичне обладнання та матеріали;
- **доступність навчання** та допоміжні засоби навчання (за потреби);
- **індивідуалізація освітнього процесу** для здобувачів позашкільної освіти з особливими освітніми потребами зокрема складання індивідуальної програми розвитку.

Індивідуалізація освітнього процесу

Для здобувачів позашкільної освіти з особливими освітніми потребами складається **ІПР** (індивідуальна програма розвитку), за формою згідно з додатком до **Порядку** організації інклюзивного навчання в закладах позашкільної освіти.

«Про організацію інклюзивного навчання в закладах позашкільної освіти» від 21 серпня 2019 р. № 779). Режим доступу:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/779-2019-%D0%BF#Text>

Індивідуальна програма розвитку

- складається педагогічними працівниками закладу позашкільної освіти у взаємодії принаймні з **одним із батьків** (законних представників) особи з особливими освітніми потребами, **здобувачем позашкільної освіти** з особливими освітніми потребами;
- розробляється відповідно **до потреб**, зазначених у **висновку ІРЦ** (інклюзивно-ресурсного центру) про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку особи;
- переглядається **двічі на рік** (у разі потреби частіше) з метою її коригування.

Для **повнолітніх** осіб з інвалідністю індивідуальна програма розвитку **розробляється відповідно до потреб**, зазначених в індивідуальній програмі реабілітації.

ДІТИ МАЮТЬ
НАВЧАТИСЯ РАЗОМ

**Сподіваюся,
що була переконливою**